

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра практичної психології

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ЗП 2. Методика та організація наукових досліджень

2026 - 2027 навчальний рік

Викладач	Склярчук Анастасія Володимирівна, доктор психологічних наук, доцент
Контактний телефон	+3800679018290
Ідентифікатор та код доступу (Zoom / Google Meet)	840 6652 3214 код доступу 46265
E-mail:	stura1404@qmail.com
Сторінка курсу на сайті підтримки навчальних програм КПУ	http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/course/view.php?id=5097
Консультації	Консультації проводяться в дистанційному режимі за попереднім погодженням із викладачем через месенджери або електронну пошту

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)	
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини	
Спеціальність	С4 Психологія	
Освітня програма	Психологія	
Форма навчання	Очна (денна), заочна	
Мова викладання	Українська	
Курс (рік навчання), семестр	Курс 1, семестр 1	
Цикл підготовки	Загальної підготовки /	
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Обсяг дисципліни	Кількість кредитів ECTS	3
	Загальна кількість годин	90
	Аудиторних годин	34
	Лекції	18
	Практичні	16
	Самостійна робота	56
Форма контролю	Залік	
Попередні компоненти (Пререквізити)	Дисципліни першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Психологія».	
Паралельні та подальші компоненти (Постреквізити)	ПП 3. Теоретична психологія ПП 4. Теоретична психологія (курсова робота) П 2. Переддипломна практика А 2. Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	

МЕТА, ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни

Формування у здобувачів вищої освіти системи знань і практичних умінь щодо методології, організації та проведення наукових досліджень у психології, опанування сучасних методів збору, обробки, аналізу та інтерпретації наукових даних.

Завдання навчальної дисципліни:

- формування знань про методологічні основи та принципи наукового дослідження;
- ознайомлення з основними етапами організації та проведення психологічного дослідження;
- оволодіння методами збору, обробки, аналізу та інтерпретації наукових даних;
- формування навичок роботи з науковими джерелами та інформаційними ресурсами;
- розвиток умінь планувати та оформлювати результати наукового дослідження;
- формування академічної доброчесності та навичок підготовки наукових публікацій.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- основні поняття, принципи та методологічні підходи наукового дослідження;
- структуру та етапи проведення психологічного дослідження;
- основні методи психологічного дослідження;
- правила пошуку, аналізу та опрацювання наукової інформації;
- принципи формування вибірки та організації дослідження;
- основи кількісного та якісного аналізу результатів дослідження;
- вимоги до оформлення наукових робіт і представлення результатів дослідження;
- принципи академічної доброчесності та етичні вимоги до проведення психологічних досліджень.

Після вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- визначати проблему, мету, завдання та об'єкт і предмет психологічного дослідження;
- формулювати наукові гіпотези та визначати методи їх перевірки;
- здійснювати пошук і критичний аналіз наукових джерел;
- добирати адекватні методи та методики психологічного дослідження;
- організовувати та проводити психологічне дослідження;
- обробляти, аналізувати та інтерпретувати отримані результати;
- оформлювати результати дослідження відповідно до академічних вимог;
- презентувати результати наукового дослідження та формулювати обґрунтовані висновки.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК 2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 8. Здатність розробляти та управляти проектами.
від надзвичайних і травматичних подій.

Спеціальні (фахові) компетенції

СК 1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

СК 2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.

СК 3. Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

СК 8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК 11*. Здатність застосовувати інструментальні та психофізіологічні методи дослідження для об'єктивної оцінки когнітивних і емоційно-вольових станів особистості.

Програмні результати навчання

РН 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

РН 2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

РН 3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

РН 7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

РН 8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

РН 10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

РН 11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

РН 12*. Застосовувати інструментальні, апаратні та психофізіологічні методи психодіагностики для проведення експериментально-психологічних досліджень та об'єктивної оцінки психоемоційних і когнітивних станів особистості.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 1. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ПСИХОЛОГІЇ

Тема 1. Наука та наукове дослідження: поняття, принципи, структура.

Тема 2. Методологія психологічного дослідження та наукові підходи.

Тема 3. Проблема, тема, мета, завдання, об'єкт і предмет дослідження.

Тема 4. Наукова гіпотеза та планування психологічного дослідження.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 5. Методи психологічного дослідження та формування вибірки.

Тема 6. Організація та проведення психологічного дослідження.

Тема 7. Обробка, аналіз та інтерпретація результатів дослідження.

Тема 8. Академічна доброчесність, оформлення та презентація результатів наукового дослідження.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Контроль результатів навчання та рівня сформованості компетентностей здобувачів здійснюється на засадах прозорості та академічної доброчесності відповідно до **Положення про критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Класичному приватному університеті**. [Положення КПУ про критерії оцінювання результатів навчання](#)

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються такі види контролю:

1. Вхідний контроль (за наявності): проводиться на початку вивчення дисципліни з метою визначення рівня попередньої підготовки здобувачів до опанування методології та організації наукових досліджень. Здійснюється у формі вступного бліц-опитування або тестування.

2. Поточний контроль: здійснюється протягом семестру під час практичних занять, виконання завдань самостійної та індивідуальної роботи, тестування у Віртуальній аудиторії КПУ. Передбачає оцінювання теоретичних знань, практичних умінь щодо планування та організації психологічного дослідження, добору методів, аналізу та інтерпретації результатів, а також виконання індивідуальних завдань.

3. Семестровий (підсумковий) контроль:

проводиться у формі заліку та передбачає зарахування результатів накопичувальної системи оцінювання за виконання завдань поточного контролю протягом семестру.

Особливість оцінювання

Усі види вхідного та поточного контролю оцінюються викладачем за **100-бальною шкалою**.

Для оцінювання здобувачів використовується система накопичування балів. Підсумкова оцінка з дисципліни формується за **100-бальною шкалою** з подальшим переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS.

Загальний підсумковий бал за дисципліну формується як середньозважена величина на основі оцінок здобувача за виконання завдань поточного контролю та підсумкового контролю з урахуванням питомої ваги кожного виду навчальної діяльності.

Підсумковий бал = $(B_1 \times k_1) + (B_2 \times k_2) + \dots + (B_n \times k_n) + (B_{\text{залік}} \times k_{\text{залік}})$

де:

$B_1, B_2, B_3, \dots, B_n$ — бали за виконання завдань поточного контролю на практичних заняттях, тестових завдань, самостійної та індивідуальної роботи, виставлені за 100-бальною шкалою;

$k_1, k_2, k_3, \dots, k_n$ — вагові коефіцієнти відповідного виду навчальної діяльності;

$B_{\text{залік}}$ — бал за підсумковий семестровий контроль, виставлений за 100-бальною шкалою;

$k_{\text{залік}}$ — ваговий коефіцієнт підсумкового контролю.

Сума вагових коефіцієнтів усіх видів контролю дорівнює 1:

$k_1 + k_2 + k_3 + \dots + k_n + k_{\text{залік}} = 1$.

поточний контроль — 70 балів (0,70);

залік — 30 балів (0,30);

разом — 100 балів (1,00).

Структура компонентів оцінювання та їх питома вага

Види навчальної діяльності здобувача	Шкала оцінювання завдання	Ваговий коеф.	Питома вага у загальній оцінці
Розділ 1. Методологічні основи наукових досліджень у психології	100	0,35	35
Тема 1. Наука та наукове дослідження: поняття, принципи, структура. Практичне завдання: визначення структури наукового дослідження та характеристика його основних елементів.	100	0,04	4
Виконання тестів теоретичного матеріалу з теми 1.	100	0,02	2
Тема 2. Методологія психологічного дослідження та наукові підходи. Практичне завдання: аналіз методологічних підходів і визначення їх застосування у психологічному дослідженні.	100	0,04	4
Виконання тестів теоретичного матеріалу з теми 2.	100	0,02	2
Тема 3. Проблема, тема, мета, завдання, об'єкт і предмет дослідження. Практичне завдання: формулювання теми, мети, об'єкта, предмета та завдань психологічного дослідження.	100	0,04	4
Виконання тестів теоретичного матеріалу з теми 3.	100	0,02	10
Тема 4. Наукова гіпотеза та планування психологічного дослідження. Практичне завдання: формулювання наукової гіпотези та розроблення плану психологічного дослідження.	100	0,04	4
Виконання тестів теоретичного матеріалу з теми 4.	100	0,02	2
Індивідуальне завдання № 1 з тем 1–4: розроблення програми психологічного дослідження.	100	0,07	7
Розділ 2. Методика та організація психологічного дослідження	100	0,35	35
Тема 5. Методи психологічного дослідження та формування вибірки. Практичне завдання: добір методів дослідження та обґрунтування складу вибірки відповідно до мети дослідження.	100	0,04	4
Виконання тестів теоретичного матеріалу з теми 5.	100	0,02	2
Тема 6. Організація та проведення психологічного дослідження. Практичне завдання: розроблення алгоритму проведення психологічного дослідження та визначення послідовності його етапів.	100	0,04	4
Виконання тестів теоретичного матеріалу з теми 6.	100	0,02	2
Тема 7. Обробка, аналіз та інтерпретація результатів дослідження. Практичне завдання: обробка умовних результатів психологічного дослідження, їх аналіз та формулювання висновків.	100	0,04	4
Виконання тестів теоретичного матеріалу з теми 7.	100	0,02	2
Тема 8. Академічна доброчесність, оформлення та презентація результатів наукового дослідження. Практичне завдання: оформлення фрагмента наукової роботи з використанням посилань та підготовка презентації результатів дослідження.	100	0,04	4
Виконання тестів теоретичного матеріалу з теми 8	100	0,02	2
Індивідуальне завдання № 2 з тем 5–8: підготовка та оформлення результатів психологічного дослідження.	100	0,07	7
Залік	100	0,3	30
Разом	100	1	100
Додаткові досягнення з навчальної дисципліни (за наявності) Результати науково-дослідної діяльності здобувача, зокрема за такі активності: – участь у предметних олімпіадах, конкурсах студентських наукових	До 10 балів		

Види навчальної діяльності здобувача	Шкала оцінювання завдання	Ваговий коеф.	Питома вага у загальній оцінці
робіт з навчальної дисципліни; – участь у засіданнях наукових гуртків, зокрема в обговореннях у форматі круглих столів, присвячених актуальним темам з навчальної дисципліни; – публікації результатів досліджень у вигляді наукових статей, тез доповідей, а також виступи на наукових конференціях.			

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

100-бальна система	шкала ЄКТС	Національна шкала	Характеристика вимог та критеріїв оцінювання
90–100	A	Відмінно	Здобувач демонструє глибокі системні знання, здатність критично мислити, аналізувати складні проблеми та генерувати нові ідеї. Практичні завдання виконує бездоганно, застосовує творчий підхід у нестандартних ситуаціях. Демонструє високий рівень автономності, самоорганізації та дотримання академічної етики
82–89	B	Добре	Здобувач демонструє вільне володіння програмним матеріалом та професійною термінологією, здатність самостійно систематизувати факти та робити аргументовані висновки. Виконує завдань без помилок, що впливають на суть результату; допускається лише дрібні технічні неточності
75–81	C	Добре	Здобувач демонструє достатній обсяг знань для розв'язання типових та складних спеціалізованих задач, здатність виокремлювати головне, проте аналіз може бути недостатньо глибоким. Виконує завдання за зразком, але потребує уточнень при переході до міждисциплінарних питань. Має здатність самостійно виправити помилки після мінімальної підказки викладача
67–74	D	Задовільно	Здобувач розуміє базові поняття та відтворює матеріал на репродуктивному рівні; здатний виконувати завдання за зразком, але помиляється в аргументації; надає загалом правильні відповіді, але які можуть бути недостатньо структурованими або лаконічними. Потребує допомоги викладача для застосування знань у практичних ситуаціях
60–66	E	Задовільно	Здобувач володіє мінімально необхідним порогом знань (дефініції, ключові дати/формули); відповіді поверхові, знання фрагментарні, завдання виконуються за постійної допомоги викладача. Кількість помилок значна, але здобувач демонструє

100-бальна система	шкала ЄКТС	Національна шкала	Характеристика вимог та критеріїв оцінювання
			розуміння загальної суті предмета
35–59	FX	Незадовільно	Здобувач володіє лише частиною базових знань, проте їх недостатньо для зарахування дисципліни. Не здатний самостійно виконати практичне завдання; допускає грубі помилки в термінології. Наслідки: надається право на повторне складання контрольного заходу
1–34	F	Незадовільно	Повна відсутність знань або ігнорування навчального плану. Відсутність виконаних завдань, неявка на контроль або виявлення грубих порушень академічної доброчесності (плагіат понад встановлену норму, замовлення робіт). Наслідки: обов'язкове повторне вивчення навчальної дисципліни

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: 100-БАЛЬНА, НАЦІОНАЛЬНА ТА ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо термінів виконання завдань та перескладання	З огляду на безпекову ситуацію, повітряні тривоги та перебої з електропостачанням, освітній процес базується на принципах гнучкості та академічної підтримки. Усі завдання виконуються здобувачами в асинхронному режимі без застосування штрафних санкцій чи зниження балів за порушення первинних термінів, якщо затримка зумовлена об'єктивними обставинами непереборної сили. Здавання та перескладання пропущених завдань чи тем здійснюється у зручному для студента темпі протягом семестру за погодженням із викладачем без будь-яких обмежень.
Політика академічної доброчесності	Здобувачі освіти зобов'язані неухильно дотримуватись принципів академічної доброчесності під час виконання усіх видів навчальної, наукової та творчої діяльності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання та академічне шахрайство. Здобувачам освіти забороняється вдаватися до будь-яких форм академічного шахрайства, зокрема: використовувати під час контрольних заходів заборонені матеріали або технічні засоби; посилаючись на джерела, які не використовувались у роботі; здавати роботи з однаковим змістом, підготовлені різними особами. У разі встановлення порушення академічної доброчесності до здобувача освіти можуть бути застосовані такі заходи академічної відповідальності, як повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо), повторне вивчення відповідного освітнього компонента або відрахування з університету.
Політика щодо відвідування занять в умовах воєнного стану	Відвідування навчальних занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим відповідно до затвердженого розкладу. <i>Організація освітнього процесу в умовах загрози та повітряних тривог</i> У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час проведення занять у режимі реального часу (Zoom / Google Meet) або перебування в приміщеннях Університету, проведення синхронного заняття негайно припиняється, а всі учасники освітнього процесу зобов'язані перейти до укриттів. Навчальне заняття, перерване через сигнал «Повітряна тривога» або яке не відбулося через її тривалість, автоматично переводиться в асинхронний режим. Відсутність здобувача освіти на синхронній конференції під час повітряної тривоги, відсутності електроенергії або зв'язку не є підставою для виставлення заборгованості чи зниження підсумкової оцінки, за умови опрацювання навчального матеріалу та виконання завдань в асинхронному режимі. <i>Застосування дистанційних технологій та форс-мажорних обставин</i> У разі переходу університету або його окремих структурних підрозділів на навчання із використанням дистанційних технологій через безпекову ситуацію чи інші форс-мажорні обставини, освітній процес регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти з використанням дистанційних технологій при обмеженні або відсутності фізичного відвідування закладів освіти здобувачами з причин непереборної сили (природні катаклізми, заходи карантинного порядку та інші форс-мажорні обставини) в «Класичному приватному університеті». Формат участі у дистанційних заняттях адаптується до поточних технічних можливостей та умов безпеки здобувачів і викладачів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бочелюк В. Й., Нечипоренко В. В., Позднякова О. Л. та ін. Методика та організація наукових досліджень з психології: навчальний посібник для студентів спеціальності 053 Психологія. 3-тє вид., перероб. і допов. Запоріжжя; Київ: ПВТП «LAT&K», 2023. 384 с.
2. Татъянчиков А. О. Методологія наукових досліджень: навчально-методичний посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія». Одеса : НУ «ОЮА», 2025. 114 с.
3. Пирог Г. В. Методологія наукових досліджень : методичні рекомендації з освітньої компоненти для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія. Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2022.
4. Котловий С. А., Павлик Н. П., Сейко Н. А., Ситняківська С. М. Методологія наукових досліджень : навчально-методичний посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 89 с.
5. Курок О. І., Зінченко В. П., Лівінський О. М., Гридякін В. О. Методологія і методи наукових досліджень : навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. і допов. Глухів, 2024. 216 с.
6. Єльнікова Л. О., Мазуренко О. О., Назаров О. А. та ін. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Дніпро: Український державний університет науки і технологій, 2024.
7. Староста В. І. Методологія наукових досліджень: навчально-методичний посібник для самостійної роботи здобувачів освіти. 2-ге вид., випр. і допов. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2023. 72 с.
8. Бондар Ю. А., Мірошніченко І. С. Методологія наукових досліджень: методичні рекомендації до виконання самостійної роботи для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня. Кропивницький : ЛА НАУ, 2024.
9. Гудима У. В., Гудима О. В. Математичні методи в психології : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 150 с.
10. Боднар А. Я., Копець Л. В. Наукові роботи з психології: курсова, бакалаврська, магістерська : методична розробка. Київ : НаУКМА, 2024. 32 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

Українські освітні та наукові ресурси

1. **Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського:** nbuv.gov.ua – електронні каталоги, наукові видання, дисертації та електронні ресурси.
2. **Наукова періодика України:** journals.uran.ua – наукові журнали та публікації українських дослідників.
3. **Національний репозитарій академічних текстів:** nrat.ukrintei.ua – пошук дисертацій, наукових публікацій та інших академічних текстів.
4. **Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти:** naqa.gov.ua – нормативні матеріали, рекомендації та інформація з питань якості вищої освіти й академічної доброчесності.
5. **Міністерство освіти і науки України:** mon.gov.ua – нормативно-правові документи та інформаційні матеріали у сфері освіти і науки.

Світові наукові платформи

1. **Google Scholar:** scholar.google.com – пошук наукових статей, монографій, дисертацій та інших академічних публікацій.
2. **APA PsycINFO:** apa.org/pubs/databases/psycinfo – міжнародна бібліографічна база наукової літератури з психології.
3. **PubMed:** pubmed.ncbi.nlm.nih.gov – база наукових публікацій із психології, медицини та поведінкових наук.
4. **Scopus:** scopus.com – міжнародна реферативна та бібліографічна база наукових публікацій.
5. **Web of Science:** webofscience.com – міжнародна платформа для пошуку та аналізу наукових публікацій.

YouTube-канали (для поглибленого розуміння)

1. **American Psychological Association (APA):** youtube.com/@AmericanPsychologicalAssociation – відеоматеріали з психології, психологічних досліджень, наукової діяльності та професійної практики.
2. **APA Division 5 – Quantitative and Qualitative Methods:** youtube.com – матеріали з методології, кількісних і якісних методів психологічних досліджень.
3. **SAGE Publishing:** youtube.com/@SAGEPub – відеоматеріали з методології досліджень, академічного письма, аналізу даних та підготовки наукових публікацій.
4. **Elsevier:** youtube.com/@Elsevier – матеріали щодо пошуку наукової інформації, підготовки рукописів, академічного письма та публікаційної діяльності.

Ресурси з академічної доброчесності

1. **Academic Integrity and Quality Initiative:** academiq.org.ua – інформаційні та методичні матеріали з академічної доброчесності.
2. **Plagiarism.org:** plagiarism.org – інформаційні матеріали щодо запобігання плагіату та принципів академічного письма.
3. **COPE – Committee on Publication Ethics:** publicationethics.org – міжнародні рекомендації щодо етики наукових публікацій та академічної доброчесності.

Інструменти для роботи з науковою інформацією

1. **Zotero:** zotero.org – безкоштовний інструмент для збирання, систематизації та оформлення наукових джерел.
2. **Mendeley:** mendeley.com – система керування бібліографією та науковими джерелами.
3. **Crossref:** crossref.org – сервіс пошуку та перевірки бібліографічних даних і DOI наукових публікацій.

Більш детальну інформацію щодо, розподіл часу навчальної дисципліни за темами, методів навчання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.